

Ruimte voor kunst geeft kunst de ruimte

Jaarverslag 2022

INLEIDING

Elk jaar brengen wij als bestuur van de Stichting Ateliers Maastricht (SAM) verslag uit over de activiteiten van SAM in het daaraan voorafgaande jaar. Wij vinden dat belangrijk voor al onze huurders, voor de Gemeente Maastricht, die onze activiteiten mogelijk maakt, en voor al diegenen waar we als SAM mee samenwerken en die ons met belangstelling volgen.

Het belang van een jaarverslag ligt wat ons betreft hierin, dat een stichting als de onze zich transparant en verifieerbaar opstelt. Er is – volgens ons terecht – veel geld gemoeid met onze activiteiten en dan is het goed dat iedereen die zich bij ons betrokken voelt, kan zien wat wij met dat geld allemaal doen. Dan zal blijken hoe groot de maatschappelijke impact is van SAM en vooral van onze huurders voor de cultuurproductie en -beleving in Maastricht. Mede hierdoor is de culturele en creatieve sector in Maastricht een stabiele, zelfs groeiende economische factor, met een aandeel van 17,1% van de totale stedelijke economie waarin bijna 2.700 mensen werkzaam zijn (bron: Mapping Maastricht in the Cultural and Creative Industries, Made2Measure, Maastricht University, 2023).

In het verslag beperken wij ons dan ook niet tot wat wij als bestuur en werkorganisatie in 2022 allemaal hebben gedaan. Wij hebben een flink deel van het verslag ingeruimd om te laten zien wat de kunstenaars en creatieve makers hebben gepresteerd. Hiervoor is veel informatie gebundeld uit de communicatie via onze website. Ook besteden we aandacht aan wat de pers over onze kunstenaars en creatieve makers heeft geschreven en aan de prijzen die zij in 2022 hebben gewonnen.

Kortom, we hebben getracht om er een boeiend leesbaar verhaal van te maken, dat meer is dan een saaie opsomming van feiten en cijfers. Wij nodigen iedereen dan ook van harte uit een uurtje de tijd te nemen om dit verslag door te lezen.

Jo Nelissen, voorzitter SAM

INHOUDSOPGAVE

1. ALGEMEEN	3
1.1. Plaatsbepaling SAM	3
1.2. Atelierbestand en huurders	3
1.3. Organisatie	4
2. BEHEER PANDEN	5
2.1. Reguliere activiteiten	5
2.2. Specifieke ontwikkelingen	5
2.2.1. Kasteel Schaloenstraat	5
2.2.2. Kasteel Kessenichstraat	5
2.2.3. AINSI	6
2.2.4. Mariastraat	6
3. VERHUURBELEID	7
3.1. Rijk palet aan kunstenaars	7
3.2. Hoe kunnen kunstenaars een atelier bij SAM huren?	7
4. COMMUNITY, PR EN COMMUNICATIE	8
4.1. Algemeen	8
4.2. Website, online SAM Community en nieuwsbrieven	8
4.3. Fysieke SAM Community	8
4.4. Burgerbegroting	9
4.5. Open ateliers	9
4.6. Exposities	9
4.7. Pop-up shops	9
4.8. Media	10
4.9. Prijzen	10
5. TOELICHTING JAARCIJFERS	11
5.1. Algemeen	11
5.2. Baten	11
5.3. Lasten	11
5.4. Onttrekkingen aan reserves en voorzieningen	12

1. ALGEMEEN

1.1. Plaatsbepaling SAM

Stichting Ateliers Maastricht (kortweg SAM) vervult een belangrijke rol in cultuurstad Maastricht. Zij biedt ruimte aan professionele kunstenaars en bindt daarmee talent, veelal opgeleid aan één van de vele kunstopleidingen van Maastricht, aan deze stad. In het gemeentelijk beleid wordt SAM als zodanig ook erkend, zowel in de Ateliernota van 2022, als in de nota Creatief Maastricht uit 2019.

Meer concreet stelt de Gemeente Maastricht dat zij de ambitie heeft om een sterker productie- en vestigingsklimaat te realiseren voor (startende) cultuur- en ambachtsmakers. Cultuurproductie en -presentatie in de binnenstad kunnen vooral kwaliteit, inspiratie en beleving toevoegen. In de wijken kunnen cultuurproductie en -presentatie in laagdrempelige en betaalbare ruimtes vooral een bijdrage leveren aan ontmoeting, de leefbaarheid en het welzijn. Met het geactualiseerde atelierbeleid wil de Gemeente SAM de ruimte bieden om meer slagen te maken, met name op het vlak van talentontwikkeling, het meer zichtbaar maken van de kunst en het leveren van een maatschappelijke bijdrage.

SAM is ook zelf in 2022 gestart haar visie te formuleren op de uitvoering van het atelierbeleid voor de komende jaren. Daarvoor is het gemeentelijke beleid het belangrijkste kader. Ook de dialoog met de eigen kunstenaars biedt essentiële input voor die visie. In oktober heeft hiervoor een sessie met ruim 30 kunstenaars plaatsgevonden. Er kwamen twee thema's prominent naar voren. Het bestaansrecht van SAM is en blijft het bieden van betaalbare, energiezuinige en zichtbare ruimte voor kunstenaars. SAM kan daarnaast een belangrijke rol vervullen in het vormen van een community van kunstenaars en andere creatieve makers, die elkaar kennen en elkaar inspireren. Op het vlak van de betrokkenheid van de cultuurmakers op stad en wijk is in 2022 een aantal aanzetten gegeven, met name in het Centrum en Mariaberg en via de Open Atelierdagen in september.

1.2. Atelierbestand en huurders

Begin 2022 verhuurde SAM ruim 210 atelierruimtes aan bijna 220 professionele kunstenaars. In de loop van het jaar zijn er 6 tijdelijke ateliers aan het Malpertuisplein opgeheven omdat die locatie herontwikkeld wordt. Een aantal kunstenaars heeft in andere panden een plek gevonden. In samenwerking met de Gemeente Maastricht zijn er in september 2022 twee panden aan het bestand toegevoegd, te weten Mariastraat 13 en Elisabeth Strouvenlaan 51A, met in totaal 11 ateliers. De doorstroming was in 2022 evenals in 2021 zo'n 10% van het aantal huurders. De ateliers van SAM waren eind 2022 verdeeld over 13 panden. Naast deze vaste panden heeft SAM aan de Seringenstraat nog 7 atelierwoningen en 4 gastenhuisjes, op basis van een anti-kraak regeling, in buikleen van Woonpunt. Ook verhuurt SAM aan het Theresiaplein 4 atelierwoningen aan de Jan van Eyck Academie. Daarnaast is aan de Mariastraat de benedenverdieping gereserveerd voor exposities.

De wachtlijst voor nieuwe ateliers is in 2022 in omvang gelijk gebleven, te weten 84 aspirant-huurders. Het verloop in dit bestand is echter relatief groot geweest met 34 uitschrijvingen en 34 inschrijvingen. Er is dus in elk geval een vast bestand van zo'n 50 gegadigden, hetgeen onverkort de behoefte aan nieuwe extra atelierruimte aangeeft. SAM onderhoudt dan ook nauwe contacten met diverse partijen zoals de plaatselijke woningcorporaties Woonpunt, Servatius en Maasvallei, met leegstandsbeheerders als Ad Hoc en Maximus en met andere particuliere partijen die panden in hun bezit hebben. Uiteraard overlegt SAM ook regelmatig met de Gemeente Maastricht over proposities voor het huren van beschikbaar komende panden.

1.3. Organisatie

SAM beschikt over een professionele organisatie die zorgdraagt voor de acquisitie, evt. aanpassing, verhuur en beheer van de diverse panden.

Het personeel bestond in 2022 uit:

- Een coördinator: Annemiek Groen voor 32 uur per week
- Een medewerker bureau en verhuur: Edith Schmeits voor 26 uur per week
- Een technisch beheerder: Marc de Vree voor 14 uur per week

Daarnaast was er in 2022 een vijftiental vrijwilligers voor SAM werkzaam onder meer voor het beheer van de panden en bij communicatie-activiteiten.

Het bestuur van de stichting bestond in 2022 uit:

- Voorzitter: Jo Nelissen
- Secretaris: Izi Wudka
- Penningmeester: Edwin Bakker
- Algemeen bestuurslid, kunstenaar: Jenneke van der Weijden
- Algemeen bestuurslid, kunstenaar: Rick van der Linden
- Algemeen bestuurslid: Joyce Vernaas

Om in aanmerking te komen voor een atelier moeten kunstenaars ofwel een hbo-diploma aan een erkende kunstopleiding bezitten of, op grond van een aantal vastgestelde criteria, als professioneel aangemerkt kunnen worden. Een toetsingscommissie verhuurbeleid toetst dit. Daarnaast toetst de commissie, als contractverlenging na 5 jaar aan de orde is, of de kunstenaar nog actief met het vak bezig is.

De commissie kwam in 2022 een zestal keren bijeen. Zij bestaat uit:

- René Reynders beeldend kunstenaar
- Eddy Thonon educatie-medewerker bij Schunck
- Wytske van der Veen docent Zuyd Hogeschool Academie voor Bouwkunst

2. BEHEER PANDEN

2.1. Reguliere activiteiten

De kernactiviteit van SAM is het beheer en de verhuur van ateliers voor/aan kunstenaars in de panden die zij huurt of in bezit heeft. Dit betreft eerder genoemde vaste panden en atelierwoningen die zij tijdelijk beheert.

Van panden die SAM verhuurt, heeft zij, met uitzondering van Kasteel Kessenichstraat 53, niet in eigendom. Dat betekent dat het groot onderhoud van de panden door de eigenaren wordt gedaan, voornamelijk de gemeente, die eigenaar is van 11 panden van SAM. Voor de panden zorgt SAM voor het verhuurbaar maken. Denk daarbij aan sloten, ICT infrastructuur, belborden, zichtbaarheid etc. Verder zorgt SAM regulier voor het 'kleinere' onderhoud, dat uiteenloopt van duurzaamheidsmaatregelen, zoals het vervangen van armaturen en verlichting en het aanbrengen van warmtemeters, tot het verzorgen van de veiligheid van de panden en in 2022 ook het tuinonderhoud en het wassen van ramen, alhoewel dit eigenlijk geen taken zijn van de verhuurder.

Omdat SAM zich aangemeld heeft voor het noodfonds van de Gemeente Maastricht, zullen in 2023 en volgende jaren ook in de gemeentelijke panden structurele duurzaamheidsmaatregelen worden uitgevoerd. Op de maatregelen voor het eigen pand aan de Kasteel Kessenichstraat wordt hierna ingegaan.

Het verzorgen van de veiligheid van de panden, betreft met name de controle van de technische installaties en de brandveiligheid. Indien daaruit blijkt dat er maatregelen nodig zijn, dan laat SAM dit deels zelf doen en deels via de gemeente, afhankelijk van hetgeen er in het huurcontract is geregeld.

2.2. Specifieke ontwikkelingen

Bij een aantal panden van SAM waren in de loop van 2022 – en voor een deel nog steeds – specifieke ontwikkelingen aan de orde. Dit betreft een viertal panden.

2.2.1. Kasteel Schaloenstraat

Het pand aan de Kasteel Schaloenstraat is een voormalig schoolgebouw. De klaslokalen worden tegenwoordig als ateliers gebruikt. De voormalige gymzaal staat leeg en wordt op incidentele basis verhuurd. Om de zaal een structurele functie te geven, maar ook om er een gebruiker te vestigen die van betekenis kan zijn voor de buurt, is SAM in 2022, nadat een plan voor atelierwoningen niet haalbaar bleek, in overleg met de gemeente en met dansgroep Oxygen en de daaraan verbonden Dance Academy een haalbaarheidsonderzoek gestart om Oxygen daar te vestigen. Dat onderzoek is nagenoeg afgerond. In 2023 zal een finaal besluit van de betrokken partijen worden genomen.

2.2.2. Kasteel Kessenichstraat

In het eigen pand aan de Kasteel Kessenichstraat zijn in 2022 zonnepanelen aangebracht, als onderdeel van de verduurzaming van dit pand en vooruitlopend op het plan voor groot onderhoud, dat in 2023 wordt opgesteld. Voor dit plan heeft SAM in de afgelopen jaren geld opzij gelegd. Hiermee worden de CO2 uitstoot beperkt en energie bespaard. Bovendien vormen de meer-opbrengsten van de zonnepanelen een besparing voor de kunstenaars, waarbij rekening wordt gehouden met een bijdrage van de huurders in de investering.

2.2.3. AINSI

Het voormalige verpakingsgebouw van de cementfabriek ENCI (een rijksmonument van architect Frits Peutz), heeft sinds 2009 een culturele bestemming. SAM huurt hier de tweede verdieping en verhuurt hier ateliers aan 19 kunstenaars en andere culturele makers. In 2022/2023 gaat dit gebouw in eigendom en beheer over van de huidige exploitant BOEi naar de gebiedsontwikkelaar LRE. Het huidige gebruik kan in elk geval tot oktober 2024 worden voortgezet. De verdere toekomst hangt af van de plannen die LRE momenteel ontwikkelt. SAM houdt samen met de andere gebruikers actieve contacten met zowel BOEi als LRE om de belangen van de kunstenaars te behartigen.

2.2.4. Mariastraat

In 2022 heeft SAM de beschikking gekregen over het pand Mariastraat 13 in het centrum van Maastricht. Op de twee verdiepingen zijn ateliers, die intussen allemaal verhuurd zijn. Voor de begane grond ontwikkelt SAM plannen om een expositie/galerie-functie te vestigen op deze centrale plek in de stad. Dit vraagt ook om een goed plan voor de herinrichting, het beheer en de verhuur van deze ruimte voor de eigen kunstenaars en mogelijk ook derden. Dit plan moet de haalbaarheid van de exploitatie concreet maken. Hierover zal in 2023 een finaal besluit worden genomen.

3. VERHUURBELEID

3.1. Rijk palet aan kunstenaars

SAM is in de jaren negentig ontstaan vanuit een aantal beeldend kunstenaars. Intussen is SAM ontwikkeld naar een gemeenschap van vele soorten culturele makers. Nog steeds zijn er veel huurders die beeldend kunstenaar zijn, maar inmiddels waren er in 2022 grafisch kunstenaars, illustrators, foto- en videokunstenaars, edelsmeden, keramisten, couturiers, meubelmakers, maar ook schrijvers, toneelmakers, musici en makers van vele andere vormen van kunst en cultuur bij SAM.

3.2. Hoe kunnen kunstenaars een atelier bij SAM huren?

Om voor een atelier bij SAM in aanmerking te komen, kan een kunstenaar zich inschrijven. Heeft de kunstenaar een HBO-diploma van een kunst- of cultureel- opleiding, dan wordt deze op de wachtlijst geplaatst en komt te zijner tijd in aanmerking voor een atelier. Heeft de kunstenaar niet zo'n diploma dan wordt door de toetsingscommissie (zie 1.3) beoordeeld of er toch sprake is van actieve en professionele kunstbeoefening. Is dat het geval, dan komt ook deze kunstenaar op de wachtlijst te staan.

In principe krijgen kunstenaars een huurcontract voor 5 jaar. Na die periode wordt door de toetsingscommissie beoordeeld of de kunstenaar nog actief bezig is in het vak. Zo wordt het effectieve gebruik van de ateliers bewaakt en de doorstroming bevorderd. Startende kunstenaars, die recent hun opleiding hebben afgerond, krijgen een huurcontract voor 3 jaar. Na positieve beoordeling door de toetsingscommissie kan dit met 2 jaar verlengd worden, zodat ook zij in het 5-jaren-termijn komen. Deze starters ontvangen een korting op het huurtarief van 50% in het eerste jaar, afbouwend naar 0 in het vierde jaar. Het pand Achter de Barakken 31A is specifiek als starterspand aangewezen.

4. COMMUNITY, PR EN COMMUNICATIE

4.1. Algemeen

In het verleden is het accent van de bedrijfsvoering vooral gelegd op de bedrijfsprocessen. SAM was niet zozeer naar buiten gericht. In 2022 is actiever ingezet om te communiceren over de werkzaamheden van SAM en over de kunst die in de ateliers van SAM wordt gemaakt. SAM en haar community van kunstenaars wordt daarmee zichtbaarder in de stad, maar ook daarbuiten.

In 2022 is een start gemaakt met de publicatie van een online community op de website van SAM. De website zelf is geheel vernieuwd. Er is meer aandacht aan social media besteed en de verzending van de nieuwsbrief is voor het eerst in lange tijd opnieuw opgepakt.

Verder zijn er diverse momenten geweest waarop huurders hun ateliers hebben geopend, werden er exposities in binnen- en buitenland georganiseerd c.q. werd daaraan deelgenomen waar werk te zien was van 'onze' kunstenaars en is een groot aantal kunstenaars vertegenwoordigd in diverse pop-up shops in de stad. Vermeldenswaard is ook dat een aantal kunstenaars bij gerenommeerde kunstprizen is genomineerd en gelauwerd. Ook in de media zijn zij veelvuldig aan bod gekomen.

4.2. Website, online SAM Community en nieuwsbrieven

Het afgelopen jaar is er gewerkt aan een update van de website van SAM (www.sam-ateliers.nl).

Inmiddels is als onderdeel daarvan ook de SAM Community online gegaan. Momenteel staan er op dit gedeelte van de website meer dan 130 kunstenaars en creatieve makers die een werkruimte huren bij SAM (<https://community.sam-ateliers.nl>).

In 2022 is een aantal nieuwsbrieven verstuurd. Deze geven informatie over zaken als de open atelierdagen, actuele presentaties van verschillende kunstenaars in de stad en portretten van SAM-kunstenaars. Zo interviewde Manon Berns, huurder van een SAM-atelier in AINSI, Marjan Melkert (huurder aan het Mariabastion) en Collin van der Sluijs (huurder aan de Kasteel Holtmeulenstraat).

4.3. Fysieke SAM Community

In juli 2022 vond de Tour de Mariaberg plaats. Verspreid door de wijk werden er allerlei activiteiten georganiseerd. Zo kon men kennis maken met de buurtkippen in de Seringenstraat, de buurttuin aan het Borgesiusplantsoen bezoeken en kon men bij de Buurtbrök aan de Proosdijweg 63 een kopje koffie drinken. Ook openden diverse SAM-huurders de deuren van hun werkruimtes in het ateliergebouw aan de Anjelierenstraat.

Verder werd in 2022 Gruuts gelanceerd. Met Gruuts wil het Buurtnetwerk van Mariaberg verhalen van de buurt op een creatieve manier bewaren. In 14 deelprojecten gaan ze daar op verschillende manieren mee aan de slag. Diverse SAM-ers zijn bij het project betrokken, waaronder Dave de Leeuw, Marlies de Jong en Roger Huskens. Bovendien heeft SAM een forse financiële bijdrage gedaan aan Gruuts.

Over deze en ontwikkelingen in Mariaberg heeft Leonid Fayer, huurder in de Seringenstraat, voor Woningcorporatie Servatius, de Gemeente Maastricht en enkele andere partijen het hele jaar door films gemaakt voor de Blauwe Loper TV. Ook heeft SAM de activiteiten in de buurt ondersteund met bijdragen in het wijkkrantje.

In september vond er een BBQ plaats voor SAM-huurders aan de Kasteel Holtmeulenstraat. Een uitgelezen kans voor huurders om met elkaar in contact te komen: de startende kunstenaar met de gevestigde, de huurder uit AINSI met die van de Pastoor Kribsweg, de fotograaf met de modevormgeefster. Met de BBQ wil SAM dit soort ontmoetingen mogelijk maken.

4.4. Burgerbegroting

In 2022 heeft de Gemeente Maastricht voor het eerst een Burgerbegroting georganiseerd. Tijdens het slotevenement in oktober zijn 38 projecten geselecteerd die in 2023 uitgevoerd gaan worden. De burgers zelf konden beslissen waar gemeenschapsgeld aan besteed wordt.

Uschi Prick, huurder bij SAM in een atelier aan de Anjelierenstraat, was met haar project Bloemenbuurttuin Mariaberg één van de winnaars. Het project richt zich op het ontwikkelen van een groene ontmoetingsplek op de lege speelplaats achter het atelierpand aan de Anjelierenstraat. Ook het verduurzamen van de kippenren in Mariaberg viel in de prijzen. Aan het project hebben diverse SAM-huurders meegewerkt.

4.5. Open ateliers

In juni waren ateliers in het Mariabastion geopend in het kader van het Landelijke Atelierweekend. In het pand waren verschillende kunstenaars aanwezig die graag lieten zien hoe ze in hun atelier werken en wat daar aan kunstwerken uit ontstaat. Ook de ruimte van B32 Artspace was geopend zodat bezoekers de tentoonstelling van Simon Davies konden bezoeken.

Tijdens Museumnacht Maastricht in april en Festival MAAS! in september waren eveneens ateliers open voor publiek. Aan de Anjelierenstraat lieten een fotograaf, goudsmid, illustrator, modeontwerper, zanger en vormgevers hun atelier en werk zien. Verder vond er een optreden van musici Bart Verhagen en Wouter Bergenhuizen plaats. Ook de ateliers aan het Mariabastion en de Kasteel Schaloenstraat waren open voor bewoners en andere geïnteresseerden.

4.6. Exposities

Verspreid door heel Nederland (en soms daarbuiten) was het werk van SAM-huurders te bekijken.

Soms lokaal, zoals tijdens de Limburg Biënnale in Marres, De Meldkamer in de Brandweerkantine, het Mini Museum Mariaberg, de Bijenkorf, Bazaar du Sud in de Lutherse Kerk, TEFAF in het MECC en in het Bonnefantenmuseum.

Soms verder weg, zoals in The Gallery in Genk, Art Gallery O-68 in Velp, Art au Centre in Luik, plateauKUNST in het Heuvelland, de Beijlshof Landart Manifestatie in Heythuysen en het Museum van Alle Tijden in Beugen (N-Br.)

4.7. Pop-up shops

Wyck is de thuisbasis van veel creatieve makers en kunstenaars. Tijdens Wyck Artistique in oktober en november kon dit worden ontdekt door het wandelen van een speciale kunstroute met (mini)expo's verspreid door het hele stadsdeel. Lokale kunstenaars presenteerden hun werk in etalages, winkels, restaurants en hotellobby's. Diverse SAM-huurders namen deel aan de kunstroute, waaronder Ilona van den Brekel, Marlies de Jong, Rob Driessen, Dina Driessen, Rob van Avesaath, Kim Gromoll, Birgitta van Drie, Chris Roovers en Han Vermeiren.

Ook tijdens de decembermaanden was er veel te zien en te koop, zoals in de GROW Concept Space in de Rechtstraat. Deze winkel draaide om ambachtelijke, duurzame en lokaal gemaakte producten en

bevatte werk van SAM-huurders Julia Aumann, Iris Desiree Claessens, Marleen Boot, Sophie Nelissen en Erik Hoedemakers.

In de Wycker Brugstraat was tijdens Magisch Maastricht werk te zien en te koop van SAM-ers Marlies de Jong, Rob Driessen, Birgitta van Drie, Marc de Vree, Lena van den Hoven, Jean-Paul Delcourt en Alex Marks.

4.8. Media

In 2022 waren de huurders van SAM goed vertegenwoordigd in de media. Een beknopt overzicht:

- Een uitzending van De Blauwe Loper TV over de culturele hub in Mariaberg, mede ontwikkeld door de SAM-huurders van het atelierpand aan de Anjelierenstraat en de woonateliers aan de Seringenstraat (maart).
- Een interview met Loesje van Herp in De Limburger die met plantaardige materialen vorm geeft aan verwondering (maart).
- Een interview met Leonid Fayer, film- en videomaker, kunstenaar, in Chapeau (zomereditie).
- Een artikel over het werk van Gertje Dormans in De Limburger, die een 'huis waar je niet in kunt' ontwierp (juli).
- Recensie van een kunstboek van Manon Berns, die vooral ook kinderboeken schrijft, in NRC (juli).
- Artikel over de nieuwe baan van Lieke Benders, theatermaker, als artistiek leider van Cultura Nova in De Limburger (augustus).
- Interview met Bert Janssen, fotokunstenaar, in De Gezèt van Mariaberg (september).
- Artikel over het werk van Vera Gulikers, beeldend kunstenaar, in Mister Motley (oktober).
- Uitzending van de Blauwe Loper TV over de open atelierdag in het atelierpand aan de Anjelierenstraat tijdens Festival MAAS! (oktober).

4.9. Prijzen

Een aantal SAM-huurders viel in 2022 in de prijzen. Een selectie:

- Gladys Zeevaarders en Sophie Johns wonnen het Limburg Beeldende Kunst (LBK) Stipendium. Het LBK Stipendium is bedoeld om het werk van jonge Limburgse kunstenaars te stimuleren en zichtbaar te maken middels een werkperiode aan de Jan van Eyck, een financiële bijdrage van de Provincie Limburg voor het maken van nieuw werk, en een presentatie in het Bonnefantenmuseum.
- Code 043 werd genomineerd voor een Appeltje van Oranje 2022. Het Appeltje van Oranje is een prijs die jaarlijks door het Oranje Fonds wordt toegekend aan drie bijzondere, innovatieve of succesvolle projecten op het gebied van maatschappelijk welzijn en sociale cohesie.
- Chris Keulen werd winnaar van de Zilveren Camera in de categorie Nieuws Internationaal met een serie over de overstromingen en Wallonië. De Zilveren Camera is de meest prestigieuze prijs voor fotojournalistiek en documentairefotografie in Nederland.
- Vera Gulikers werd genomineerd voor de Parkstad Limburg Prijs 2022. Het is een prijs voor beeldend kunstenaars die een professionele kunstopleiding succesvol hebben afgesloten, maximaal 35 jaar oud zijn en een relatie hebben met Nederlands of Belgisch Limburg.
- Charlotte Koenen won de O-68 Award, een prestigieuze stimuleringsprijs voor jonge beeldend kunstenaars die op een kantelpunt in hun carrière staan en die geboren zijn, gestudeerd hebben, werken of wonen in de Nederlandse grensprovincies, Rijnland Westfalen of Vlaanderen.
- Emma Peters won de Buning Brongers Prijs 2022. De Buning Brongers Prijs is de grootste particuliere kunstprijz van Nederland en is sinds 1966 uitgereikt aan 162 kunstenaars.

5. TOELICHTING JAARCIJFERS

5.1. Algemeen

In financieel opzicht is het boekjaar 2022 geen goed jaar geweest voor SAM. Daar waar we een positief resultaat van € 5.000 hadden begroot voor dit jaar, heeft SAM een negatief resultaat behaald van € 20.456. Dit in tegenstelling tot 2021 waar SAM nog een positief resultaat had behaald van € 25.783. Dit negatieve resultaat wordt volledig ten laste gebracht van de exploitatiereserve. Mede daardoor is het eigen vermogen met ongeveer een derde verminderd naar circa € 66 duizend per 31 december 2022.

In de volgende paragrafen wordt een beknopte toelichting gegeven op de baten en lasten van 2022.

5.2. Baten

De baten van SAM bestonden in 2022 vrijwel geheel uit opbrengsten uit verhuur en het subsidie van de Gemeente Maastricht. De opbrengst van verhuur bedroeg in 2022 ruim € 420 duizend. Het subsidie was ruim € 102 duizend.

Vergeleken met 2021 was de verhuuropbrengst in 2022 hoger, met name omdat:

1. met hulp van de Gemeente Maastricht vanaf september Mariastraat 13 en Elisabeth Strouvenlaan 51A toegevoegd zijn aan het verhuurbestand;
2. vanwege een extra verhuuropbrengst uit bruikleenvergoedingen. Dit wil zeggen extra verhuur aan de Seringenstraat (tijdelijke woningen en woonateliers).

Voor het overige weken de baten in 2022 nauwelijks af van die in het voorafgaande jaar.

5.3. Lasten

De lasten van SAM bestonden in 2022 voornamelijk uit de huur van panden van de Gemeente Maastricht en BOEi (meer dan € 250.000), bijna € 70.000 aan eigenaarslasten, kosten voor inrichting, onderhoud en huurdering en circa € 125.000 aan personeel en organisatie.

De directe kosten (huur van de panden van de gemeente) waren met een kleine indexering van de huur en met de huur vanaf september 2022 van de twee nieuwe panden hoger dan 2021.

De inrichtingskosten zijn lager dan begroot, ook al maakte SAM in 2022 kosten voor de nieuw verworven locaties Mariastraat en Elisabeth Strouvenlaan. De inrichtingskosten voor deze panden van € 9.000 worden echter onttrokken aan de hiervoor bestemde Voorziening Uitbreiding Ateliers (Balans) en dus niet zichtbaar in de exploitatiebegroting.

Het afgelopen jaar is een forse budgetoverschrijding gerealiseerd in het onderhoud van de panden.

Daarnaast heeft SAM te maken gehad met een aanzienlijk hogere huurdering vergeleken met 2021 als gevolg van:

1. leegstand in de Batterijstraat (energielasten leegstand 2021 opgenomen in resultaat 2022);
2. ingebruikname van de Mariastraat en de Elisabeth Strouvenlaan;
3. leegstand van de gymzaal aan de Kasteel Schaloenstraat.

De kosten voor personeel en organisatie zijn ruim € 43.000 boven budget geëindigd. In het onderstaande wordt dit toegelicht.

Kijkend naar de personeelskosten is er een relatief klein verschil in realisatie 2022 versus begroting 2022, zeker in het perspectief van nieuw personeelsbeleid dat SAM in 2022 een pensioenregeling voor haar medewerkers heeft ingevoerd.

De hogere huisvestingskosten kantoor zijn te verklaren uit het feit dat het kantoor van SAM een upgrade heeft gekregen.

Bij de algemene kosten zijn er twee kostenposten die opvallen:

1. de juridische kosten. Deze bestaan volledig uit de afsluitprovisie voor de pensioenregeling;
2. presentatiekosten. Het afgelopen jaar is fors geïnvesteerd in de communicatie-uitingen van SAM, te weten het Jaarverslag 2022, nieuwsbrieven, sociale cohesie Mariaberg etc. Deze uitgaven zijn gedaan naast de investeringen in de community-website en sociale media (Balans).

Ook de zogenaamde overige lasten vielen in 2022 tegen met name omdat de meer-uren personeel 2021 nog uitbetaald moesten worden.

5.4. Onttrekkingen aan reserves en voorzieningen

In 2022 heeft SAM een flink beroep gedaan op de reserves en de voorzieningen. Behalve het exploitatietekort van € 20.456, dat ten laste is gebracht van de exploitatiereserve, is nog een bedrag van ruim € 22.000 ten laste gebracht van een viertal reserves en voorzieningen. Daarmee heeft SAM flink ingeteerd op haar vermogen.